

Phóng Sự Vui... 10 Năm Củi Ngo

Hôm 8 tháng 7 – 2023 vừa qua tại thành phố Houston tiểu bang Texas, Gia Đình Củi Ngo đã tổ chức cuộc họp mặt để kỷ niệm 10 năm thành lập. Thấm thoát mà con số 10 chợt đến khiến nhiều người trong GĐCN cũng không ngờ. Có người xưa tóc đen nay đã điểm sương, cũng có người bạc trắng, trừ trường hợp “nhuộm” thì tóc mới còn đen hoài đen mãi – đa số thuộc phái “chân yếu yếu tay mềm mềm”. 10 năm trước đa số người còn đi làm, nay đã về hưu hết 99 phần trăm, chỉ còn mỗi một đáng nam nhi là người đứng thứ 24 trong số 24 thành viên của GĐCN, anh chàng này còn vài niên nữa mới được “về hưu non”. Không biết lúc bơi qua đảo có khai nhỏ tuổi hay không mà nay trên đầu cũng có lai rai vài chục sợi tóc bạc màu cho giống các anh các chị.

Khởi thủy có 24 thành viên trong GĐCN nhưng đã có ba vị từ giã cuộc chơi. Dựa trên tinh thần “Gia Đình” nên Củi Ngo trong mười năm qua đã gắn bó với nhau rất thân thiết để đem lại niềm vui cho nhau. Lắm lúc vui và đôi khi cũng có vài chuyện buồn nho nhỏ nhưng đó không phải là trở ngại cho sự tồn tại của GĐCN cho đến ngày hôm nay. Tuy nhiên trong thời gian đại nạn covid 19, GĐCN buộc phải “nhà ai nấy ở” như hơn ba trăm triệu người Mỹ

trên xứ sở này. Có vài cuộc gặp gỡ sau đại dịch nhưng không khí không lấy gì làm vui vẻ lắm vì ai ai cũng lo sợ cái con covid Tàu còn lảng vảng gần mình.

Đạo mới thành lập có nhiều người thắc mắc tại sao không đặt tên là Ngàn Thông, Anh Đào, Thông Reo...thì GĐCN cho rằng các tên kể trên đã có nhiều nhóm ở khắp nơi đặt cả rồi, thậm chí có nhiều nhóm đặt cùng tên. Cho nên, cũng để biểu trưng cho Đà Lạt, không gì bằng chọn Củi Ngo. Nhắc đến Củi Ngo thì người Đà Lạt nào cũng biết vì Củi Ngo đã gắn liền với những sinh hoạt của người Đà Lạt trong việc bếp núc, đặc biệt từ thập niên 70 của thế kỷ 20 trở về trước khi mà chưa có hay rất hiếm việc kho cá nấu cơm bằng bếp điện hoặc bếp ga như ngày nay. Nhân đây cũng xin có đôi dòng về Củi Ngo.

Củi Ngo là một loại củi dùng để nhóm lửa chỉ có ở Đà Lạt. Củi Ngo được lấy từ gốc của cây thông mà Đà Lạt là xứ có thông ở khắp mọi nơi nên nhiều người vẫn gọi Đà Lạt là Xứ Ngàn Thông là vì thế. Trong thân cây thông có nhựa. Nhựa thông được dùng trong kỹ nghệ hóa chất. Cây thông càng lâu năm thì cho nhựa càng nhiều và nhựa thông tụ ở phía dưới gốc cây nhiều hơn phần thân phía trên. Thường khi người ta đốn hoặc cưa cây thông, phần dưới gốc người ta bỏ lại với chiều cao khoảng hai ba tấc. Dân chúng sống ở vùng có những cây thông đã đốn vào những thập niên 50 – 60 thường vào đó tìm những gốc để bửa về làm củi nhóm bếp. Củi này được gọi là Củi Ngo để phân biệt những cành thông khô chặt xuống cũng làm củi gọi là củi thông. Cọng Củi Ngo dài độ hai ba tấc, to chỉ bằng ngón tay út và bắt lửa rất nhanh. Thời đó đa số người dân Đà Lạt nấu nướng bằng củi, chỉ cần một mẩu củi ngo nhỏ moi lửa từ hộp quẹt, sau đó đưa vào bếp thì chỉ trong vòng vài chục giây là cả bếp lửa bùng lên cháy dễ dàng. Khi bếp lửa đã cháy đều, người ta có thể lấy mẩu củi ngo ra để nhóm vào những lần sau. Biết người Kinh hay dùng củi ngo nhóm bếp nên những người Thượng Đà Lạt thường lấy củi ngo mang xuống phố chợ để bán. Củi ngo được chất đầy trong những chiếc gùi và thường thì những người Thượng hay đi từng đoàn cả chục người và đi theo hàng một, đàn ông đeo gùi Củi Ngo sau lưng, tay cầm xà gạc, miệng ngâm ống điếu cong dài, đi chân đất và đóng khố, đàn bà mặc xà rông có tấm vải hoa văn che ngực vắt lên một bên vai, trước ngực mang đứa con nhỏ

và sau lưng cũng một chiếc gùi, đôi khi cũng bập bập điều thuốc vắn trên môi, các cô thiếu nữ quán xá rộng mang gùi và ngực trần...

Khi cuộc họp mặt được thông báo, có 18 người ghi danh tham dự trên tổng số 21. Ba người không đến được là anh Trần Ngọc Toàn, chị Trần Kim Quy và Vũ Thị Hiền. Đến ngày họp mặt thì có cặp Huỳnh Văn Hiếu và Bùi Thị Hải xin vắng mặt vì phải ở nhà trông coi ngôi nhà vừa bị nước trên trời đổ xuống, đồ đạc hư hao vì cơn mưa lớn hôm trước. Nguyên do là thợ đến gỡ mái để thay, chưa kịp thay thì trời giáng cho cơn mưa lớn. Chia buồn với Hiếu Hải. Hôm đó hiện diện 16 người và ai cũng vui vì lâu lắm mới có cuộc hội ngộ đầy ý nghĩa. Cũng cần nhắc đến một người trong một thời gian khá dài rất bận bịu việc đi du lịch khắp thế gian nên thường vắng trong các kỳ họp mặt, nay bất ngờ xuất hiện nên đã tạo nên không khí “càng đông càng vui”. Không ai khác là Thanh An. Hy vọng Thanh Anh cũng sẽ tiếp tục có mặt trong những lần họp mặt tới.

Ngôi quanh chiếc bàn lớn trong một nhà hàng nằm ở khu Southwest, anh cả Đặng Đình Hiệp mở lời chào đón đến tất cả thành viên trong GD Củi Ngo trước khi nâng ly nước lạnh chúc mừng hội ngộ và thưởng thức các món ăn Việt Nam.

Có lẽ lâu ngày mới gặp nên người nào cũng có nhiều chuyện để nói. Hai người nói cho hai người nghe. Ba người nói cho ba người nghe. Lại có người nói cho tất cả mọi người cùng nghe những mẫu chuyện vui, chuyện đời sống hằng ngày, chuyện con chuyện cháu, chuyện bạn chuyện bè.... Đặc biệt là hỏi thăm sức khỏe của nhau rất thân tình ấm cúng chẳng khác nào sau cơn loạn lạc (vì covid) lại được đoàn viên. Xin điểm một vài nét về các anh các chị các em trong GĐCN. Anh cả Đặng Đình Hiệp ngoài 90 bó vẫn còn đi đứng hiên ngang, nói năng khúc triết. Anh Đào Trọng Hưng trên đầu có thêm 9 sợi tóc bạc, luôn đến hỏi thăm sức khỏe từng người vì anh được coi là bác sĩ riêng của Gia Đình Củi Ngo. Anh Nguyễn Mậu Lộc vẫn chững chạc và những câu nói của anh đều khiến người nghe phải suy nghĩ mới hiểu ra chuyện. Anh Nguyễn Vương Thái với mái tóc trắng cổ hữu, có lẽ được giảm vài “pao” vì thường nắm tay vợ đi bộ trong mall. Anh Trần Văn Thái vẫn tính lác quan yêu đời nhưng có một điều là không chịu đeo máy nghe vào tai với lý do “nghe rõ thêm mệt”. Anh Trần Ngọc Toàn bận di dư Đại Hội Thủy Quân Lục Chiến bên Louisiana và thấy hình ảnh của anh vẫn hiên ngang trong bộ quân phục TQLC. Chú em Huỳnh Văn Hiếu không có mặt vì phải ở nhà lo việc “tát nước” nên chắc chắn mặt mày kém vui. Cuối cùng là cậu em út Nguyễn Quý Bính (cầm tinh con lợn) là người khỏe nhất trong đám đàn anh già lão, thuộc loại còn “traoi tráng” nên ăn khỏe và nói cũng “không biết mệt”. Phái nam thì như thế, còn phái nữ thì ra làm sao? Trước khi bình loạn về các chị em thuộc trương phái “ngón chun yếu ngón tay mềm” kẻ viết bài này phải vắt chun lên trán để suy nghĩ 5 phút. Kết quả là trong đầu nghe tiếng rồn rảng của ông Khổng Tử, ngôn ngữ là tiếng Tiều. Ông ta bảo, xin tạm dịch ra tiếng Việt như sau “Chớ có bình loạn kiểu mấy ông đực mà mang họa vào thân...”. Nghe thế, kẻ viết bài vâng lời ông “vạn tuế sư biểu” nên chỉ viết các chị gái và các em gai đều “Trẻ – Đẹp – Khỏe”.

Kẻ viết phóng sự này được tham dự “10 Năm Củi Ngo” nhưng chẳng nghe ai bình loạn về mình cả. Do vậy, để cho công bằng, mình tự bình loạn về mình như thế này:

Bề ngoài trông hãn già thêm
Da thì nhăn nhúm chân mềm hơn xưa
Nói năng chẳng dám cù cưa
Ai sao tui dzậy cho dzừa lòng nhau...

Chị Sáu An là người gửi email mời họp mặt nhưng không đá động gì đến chuyện Gia Đình Củi Ngo đã 10 năm tuổi. Sau đó nhiều người mới nhớ đến chuyện “10 Năm Tình Cũ” (4 chữ này nhiều người nhắc đến, không phải chữ của người viết). Không khí trước ngày họp mặt có vẻ sôi động và trên email nhiều người viết “có mặt, tham dự và hẹn gặp...hẹn gặp...”. Có cô Út 10 tên Diệp Nữ Hạc Cúc ở cách Houston 112 cây số (70 dặm) chợt nhớ rằng trong tủ đá nhà cô có chiếc bánh mừng sinh nhật năm thứ 6 (2019) của GĐCN nên sẽ mang theo trong dịp gặp gỡ này. Ngoài ra, anh Đào Trọng Hưng, người ở chung nhà với Hạc Cúc ra vườn sau hái một mớ là “sương sâm” đem vào vò để làm món tráng miệng. Hôm đó Hạc Cúc còn mang theo cả một hũ mật cho vào sương sâm để anh chị nào bị bệnh “tiểu đường” thì sau khi về nhà phải hồi hã “đo đường” ngay. Sau đó có vài anh chị cho

biết là độ đường không tăng tí nào cả. Lý do được biết là “sương sâm mật” quá ít nên đường không thấm tới các mạch máu...

Gặp nhau để “3 điều 7 chuyện” là thường tình. Nhưng GĐCN gặp nhau thì “9 điều 10 chuyện” còn không muốn hết. Thôi thì lâu lâu gặp nhau ăn nhiều một chút, nói nhiều một chút và cười nhiều một chút chắc chắn sẽ làm tăng thêm tuổi thọ, cứ theo chân anh cả Hiệp mà tiếp tục tiến lên tới con số 100 là mãn nguyện cuộc đời, không than van không nuối tiếc chi cả...

Xong tiệc mặn đến phiên tiệc ngọt, mở màn là xơi “sương sâm” như đã nói trên, mỗi người thưởng thức được chừng hai muỗng cà phê. Tiếp theo là thấy bốn năm chị lẫn em chung tay bê chiếc bánh sinh nhật có từ “hỏi năm” đến đặt trên một chiếc bàn riêng rất ư là trịnh trọng rồi mời đủ 16 mạng người đứng quanh. Một hai ba... mọi người bắt đầu chu miệng nhắm vào chiếc bánh để thổi 10 ngọn đèn cây màu đỏ nhỏ xíu. Thế nhưng thổi đến hai ba lần nến vẫn chưa chịu tắt hết, cuối cùng phải mời ông anh cả thổi thì một ngọn nến còn lại mới chịu tắt phụp. Mọi người vỗ tay rần rần và rời bàn để chuẩn bị được chia bánh sinh nhật để ăn.

Nào ngờ có người – hình như là một giọng nữ – đề nghị giữ chiếc bánh lại, không được cắt ra ăn – để Hạc Cúc và anh Hưng tiếp tục mang về nhà cho vào tủ đá để năm sau và nhiều năm sau nữa... lại mang đến trong những dịp tổ chức kỷ niệm “đệ thập nhất chu niên, đệ thập nhị chu niên, đệ thập tam chu niên...” vân vân và vân vân. Hỏi có làm sao? Được trả lời rất ư là từ tâm: “Ăn dzô chỉ tổ lên đường tốn tiền mua thuốc Metformine”. Chỉ buồn cho những ai không bị cao đường mà thôi.

Hai tiếng đồng hồ gặp nhau vui vẻ, thân tình của Gia Đình Củi Ngo bắt đầu cho ngừng ngày sắp tới anh chị em thường xuyên gặp mặt nhau hơn. Đó là ý nguyện của tất cả anh chị em có mặt hôm 8 tháng 7.

Phong Châu

Houston, Texas

Ngày 12 Tháng 7 - 2023

